

Zápis č. 12
ze zasedání Výboru pro zdravotnictví
Zastupitelstva Olomouckého kraje
ze dne 6. 12. 2023

Přítomni:

MUDr. Marcela Škvařilová, Ph.D.
Mgr. Kamila Baláková
Dan Chromec
Martin Malášek
MUDr. Ivo Mareš, MBA
Mgr. Isabela Pospíšilová
Bc. Drahomír Sigmund, MBA
PharmDr. Robert Šrejma
MUDr. Radan Volnohradský

Nepřítomni:

Mgr. Radka Filipčíková, Ph.D., MBA, LL.M., MPA
Blanka Kolečkářová
MUDr. Vítězslav Vavroušek, MBA, MPH

Omluveni:

MUDr. Martin Eliáš
Jitka Horká, DiS.
PhDr. Rostislav Hrdiborský
MUDr. Lumír Kantor, Ph.D.
JUDr. Vladimír Lichnovský
MUDr. Irena Pachtová
Ing. Lenka Slováková

Hosté:

Mgr. Dalibor Horák
Ing. Bohuslav Kolář, MBA, LL.M.
MUDr. Eduard Sohlich, MBA

Program:

1. Úvod
2. Seznámení s aktuálními usneseními Zastupitelstva Olomouckého kraje v oblasti zdravotnictví
3. Kontrola plnění předchozích usnesení výboru
4. Informace o aktuálních personálních otázkách v nemocnicích
5. Různé

Zápis:

1. Úvod

Předsedkyně výboru MUDr. Škvařilová zahájila zasedání výboru pro zdravotnictví (dále také jen „zdravotní výbor“), přivítala jeho členy a hosty zasedání. Dotázala se, zda jsou návrhy na doplnění navrženého programu dnešního zasedání, návrhy nebyly vzneseny. Předsedkyně výboru konstatovala, že výbor má 19 členů, přítomných je 9 členů, není proto možné přijímat na dnešním zasedání usnesení.

2. Seznámení s aktuálními usneseními Zastupitelstva Olomouckého kraje v oblasti zdravotnictví

MUDr. Škvařilová uvedla, že od minulého zasedání zdravotního výboru (20. 9. 2023) se nekonalo zasedání Zastupitelstva Olomouckého kraje (ZOK)

3. Kontrola plnění předchozích usnesení výboru

MUDr. Škvařilová uvedla, že z usnesení z minulého zasedání zdravotního nevyplývaly úkoly.

Mgr. Horák doplnil, že příprava dotačních programů kraje na příští rok probíhá podle plánu.

4. Informace o aktuálních personálních otázkách v nemocnicích

MUDr. Škvařilová požádala MUDr. Sohliča, ředitele Nemocnice Hranice a místopředsedu Rady Asociace českých a moravských nemocnic (AČMN) o přednesení informací o aktuálních personálních otázkách v nemocnicích.

MUDr. Sohlich přednesl, že hodnotit aktuální personální situaci v nemocnicích objektivně je velmi obtížné.

Navržená dohoda mezi vládou a zástupci lékařů je špatné řešení, a to jak pro situaci uvnitř nemocnic, tak i ve vztahu k veřejnosti. Staví proti sobě mladé a staré lékaře (odstupňování navýšení mezd) a také lékaře proti nelékařským pracovníkům (týká se pouze lékařů, nelékařští pracovníci tvoří až 85 % pracovníků nemocnic), je tak ohrožen sociální smír. Rada AČMN uvedené skutečnosti tlumočila ministroví zdravotnictví.

Jako jeden z návrhů na řešení problematiky nemocnic v ČR se objevila úvaha o rušení regionálních nemocnic a přesun poskytování péče do velkých nemocnic. Např. v Německu nebo Rakousku je víc nemocnic na počet obyvatel, ale menší nemocnice v uvedených zemích nemusí poskytovat péči ve všech čtyřech základních oborech. Dřívější systém v našem státě byl třístupňový, v něm byl pacient při naplnění určitých podmínek předáván do zařízení vyššího typu; fakultní nemocnice garantovaly výchovu personálu. Dnes je postup často chaotický.

Prospělo by zklidnit debatu odborné veřejnosti, přestat panikařit, nesdělovat si návrhy na řešení prostřednictvím sdělovacích prostředků, ale v odborné debatě si vyjasnit, co je potřeba.

Ohledně dohody o navýšení platů lékařů není zatím známé, jak bude navýšení formálně vyřešeno, jak budou formulovány smlouvy (dodatky) poskytovatelů s Všeobecnou zdravotní pojišťovnou. Nevíme, zda je slíbené řešení legislativně možné. Nemocnice sdružené v AČMN navrhovaly změnit úhradovou vyhlášku. Navržené řešení se týká pouze roku 2024, ale financování je založeno na referenčním období. Není jasné, jestli se potom od roku 2025 nebudou třeba platy naopak snižovat. V rámci AČMN mají záměr použít finanční prostředky, které budou získány navíc v důsledku dohody mezi vládou a lékaři, na mzdy zaměstnanců

(nejen lékařů), a ne do základu mzdy. Navržená dohoda je pouze dočasným řešením, které se nevypovídá s podstatou problémů, takže se obáváme, že se tyto problémy opět vrátí.

AČMN jednala s ministrem zdravotnictví také o dalších otázkách, zejména o vzdělávání zdravotnických pracovníků. Je nutné zvýšit počty studentů, u kterých je zřejmé, že zůstanou pracovat v ČR (dnes u nás studují desítky procent slovenských občanů, kteří se po absolvování vrací na Slovensko). Problémem je i feminizace zdravotnictví, 80 % studujících medicíny jsou ženy, což má pak důsledky např. v souvislosti s přestávkami ve výkonu povolání v návaznosti na mateřství. V ČR máme přebujelý systém oborů lékařských specializací (atestací).

V důsledku systému akreditací, které opravňují ke vzdělávání lékařů, musejí menší nemocnice posílat lékaře, kteří se chystají na specializační zkoušky, na stáže do „vyšších“ nemocnic, takže potom tito lékaři scházejí ve vysílajících nemocnicích. Přitom by mohli část výkonů v rámci přípravy na atestace zvládnout i v „regionální“ nemocnici. Bylo by možné změnit předepsanou přípravu nikoli dobou práce ve „vyšší“ nemocnici, ale počtem určitých výkonů.

Problémem je také vzdělávání sester, kde se významně prosadil požadavek na jejich vysokoškolské vzdělání. Je potřebné vrátit se ke středoškolskému vzdělávání sester bez nutnosti vysokoškolského vzdělání.

Další zdroj obtíží je atomizace péče do ambulancí v terénu. Asi 20 tisíc lékařů působí v lůžkových zařízeních, stejný počet lékařů je v ambulantní péči. Velká část ambulantních lékařů se nezajímá o lůžkovou péči, nepodílí se na pohotovostních službách atd.

Naše zdravotnictví je vyspělé, solidární a vzdělané. AČMN nevolá po nějakém restartu, ale po vyjasnění situace. AČMN je optimistická, chce se podílet na řešení problémů zdravotnictví; vítají, že byli přizváni k jednáním (ke kterým se ale museli prosazovat).

MUDr. Škvařilová poděkovala za přednesení informací a vyzvala k diskusi.

Mgr. Horák uvedl, že obdobné otázky byly předmětem jednání komise Rady Asociace krajů ČR pro zdravotnictví. Tato komise vyzvala prostřednictvím svého předsedy Rudolfa Špotáka předsedu Rady Asociace krajů ČR MUDr. Martina Kubu, aby apeloval na vládu a ministra zdravotnictví k řešení těchto problémů.

Komise

- vyzývá Ministerstvo zdravotnictví a vládu ČR, aby své návrhy vždy posuzovalo nejen s ohledem na státem zřizované nemocnice, ale i na nestátní poskytovatele akutní lůžkové péče a to včetně dopadů personálních i finančních.
- konstatuje, že nemocnice s urgentními příjmy 1. a 2. typu tvoří páteřní síť nemocnic garantující dostupnost zdravotní péče v ČR.
- apeluje na vládu, aby změnila poměr částky a možnosti počtu přijímaných studentů v českém studijním programu dle objednávky MŠMT a MZ, a nabízí v této věci spolupráci s krajskými nemocnicemi ve studijním programu pregraduálním a postgraduálním vzdělávání.
- vyzývá k zásadní revizi postgraduálního vzdělávání jako klíče ke stabilizaci personální krize.
- vyzývá k povinnosti podílení se na LPS, případně UPS u celého segmentu praktického lékařství (VPL i PLDD) i ambulantních specialistů a tuto povinnost vymahatelně ukotvit v zákoně.

Řada témat je tedy obdobná z pohledu Asociace krajů i AČMN.

MUDr. Škvařilová podotkla, že jeden z požadavků lékařů, hlavně lékařek, se týká možnosti spojení pracovního a osobního života. MUDr. Sohlich reagoval, že medicína není již tak atraktivní pro muže, směřují do jiných oborů jako IT apod.

MUDr. Volnohradský se dotázal na řešení otázky přesčasů. MUDr. Sohlich odpověděl, že požadovali, aby byla ve smlouvách mezi zdravotními pojišťovnami a ambulantními lékaři zakotvena povinnost podílu na pohotovostních službách. Dále zdravotní pojišťovny nutí nemocnice do personálního obsazení, které není nezbytné. Je pravda, že přesčasy nejsou vyřešeny a je riziko, že se tato záležitost opět vrátí, protože samotné navýšení objemu finančních prostředků na odměňování neřeší problém.

Bc. Sigmund upozornil také na otázku dodržování povinné doby odpočinku mezi směnami.

MUDr. Škvařilová poznamenala, že vláda by se měla zabývat novými způsoby organizace práce ve zdravotnictví a požadavky mladých zdravotnických pracovníků.

Pan Chromec podotkl, že nejde jen o otázku počtu personálu, ale o personál obecně a o jeho přístup ke své práci; nesdílí optimismus, že vedení ministerstva zdravotnictví je schopno problémy řešit.

5. Různé

MUDr. Škvařilová poděkovala všem za účast a spolupráci na zasedání výboru. Popřála všem klidné svátky. Termín **příštího** zasedání zdravotního **výboru** byl stanoven na **20. 3. 2024** ve 14:30.

V Olomouci dne 6. 12. 2023

.....
MUDr. Marcela Škvařilová, Ph.D.
předsedkyně výboru

Přílohy: Prezenční listina